

~~בלי ידן כבוד ל עינין ב שו"ת ה ש ב ע~~
 ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
 יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
 הסתדרות נשי מזרחי באמריקה
 מהדורה מיוחדת בסביל ההסתדרות הציונית העולמית
 המחלקה לחנוך ולתרבות תורניים בגולה

תצורה (תש"יד) כ"ז כ - כ"א

א. טאלת מכנה:
 אברבנאל: שואל: מדוע צוה ה' כאן על עריכת הנרות, שזה לא היה ראוי לצוותו
 ל"א אהרן עשית המטכן והנחת הבנורה וכל הכלים במקומם. ועדיין לא נתנה
 הכהונה לאהרן ולבניו, ואיך יצוה אותם על אמן הסרות והעבודה שיעשו
 בהדלקת הנרות, שהם מכלל עבודתם?
 המלכים סתרו את הטאלה הנ"ל בעזרת דברי
 ר' יציה הפניני הבודשי בספר "בחינת עולם" פרק ט"ז: "...
 התורה והאלה - הבורח בר אלפים בארץ, התורה היא להב המספרד מטיב היוטבי
 בשמים. והאדם בשני חלקיו (גופו ונחמתו) אבוקה שואכת אורו: גור-מתילה
 נפתלת ונשמתו - שמן זית זך. בהצמדם ובהתלכדם (של האבוקה והלהב) יתמלא
 הבית כולו אורה.
 כיצד עובים דבריו לטאלת אברבנאל?

ב. ואתה חצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כחית למאור להעלות נר
 המיד.
 ויקרא רבא ל"א: ר' אבינא אמר תרתי (שתי דרשות) ור' ברביה אמר תרתי:
 ר' אבינא אמר: הגלגל הזה של חמה אחד מטמשי הוא ובטעה שהוא יוצא לעולם
 אין כל בריה יכולה לזיון עיניה ממנו ולאורך אני זריך? אמר ר' אחא:
 (ישעיה ס"ב): "ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר" - לא באתי אלא
 לזכותך. (לא זריחי מצוה נרות אלא לזכותך.)
 ר' אבינא אמר אחורי: הברק הזה אחד מתולדות האש שלמעלה הוא, ומטוף
 העולם עד סופו מכהיק אורו - ולאורך אני זריך?
 אמר ר' אחא (ישעיה ס"ב) "ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר" - לא
 באתי אלא לזכותך.
 ר' ברביה אמר: המלפל הזה של עין - אין אדם רואה מתוך הלבן טבו אלא מתוך
 השחור. אמר הקבה"ן: מה מתוך חשיכה בראתי לך אורה ולאורך אני זריך?
 אמר ר' אחא: (ישעיה ס"ב) "ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר" - לא
 באתי אלא לזכותך.
 ר' ברביה אמר אחורי: (בר' א) "והארץ היתה תוהו ובוהו וחשך על פני תהום"
 מה כתיב אחיריו? ויאמר אלוקים: יהי אור. אמר הקבה"ן: מה מתוך חשיכה
 בראתי לך אורה - ולאורך אני זריך? אמר ר' אחא: "ה' חפץ למען צדקו..." -
 לא באתי אלא לזכותך:
 1. מה הרעיון המטותף בארבעת המדרשים האלה בחכמתן של המצוות שנחן
 ה' לישראל?
 2. למה חלל החכמים האלה דבריהם דוקא במצוה זו של נר המיד בפרשת
 והלא כלפי כל המצוות אפשר לאמרן - וכיצד זיקו דבריהם מספוקנו?
 3. מה השונה בכל אחד מן המדרשים הנ"ל?

ג. להעלות נר המיד.
 ר' אבא ה' אטור: "להעלות נר המיד" - שיהא טלהבת עולה מאליה.
 ר' ש. ר. הירש: "להעלות נר" - הבטוי הזה לודלקת הנר מצאנוהו רק בשייכות
 לעבודה המנדרה במטכן. הוא בא לצוות על הכון את המעולה להאחיו את
 השלהבת כפתיל העומד להדלק כל הזמן "עד שתוא שלהבת עולה מאליה".
 חכמתו של הירב המלמד תורה לתלמידיו הוא ליתר עצמה (לעשות עצמו
 למיותר) כלפי תלמידיו ואין תכליתו להנאיר את העם הלוקח תורה מפיו,
 את "ההדיוטות" בחלות מתמדת ברבם, שיהיו חמיד בזקקים לו ומיחלים
 למוצא פיו.
 1. האבר, מה מסמל טראה הירש במנורה ופועלות הדלקת הנר, והיכן
 מצא בייחבי הקוט סמוכין לסמליות זו?
 2. מהיכן בתנ"ך יש ללמוד שאחד מתפקידי הכהן הוא הוראת התורה?
 3. נוד מי פונה הירש בדבריו אלה בתארו את היחס האכתי שבין הרב -
 הסורה - הכהן לבין העם "ההדיוטות"?

חשובות יט לשלוח לנחמה ליבוביץ, הסתדרות הציונית העולמית, המחלקה לחנוך
 ומדרבות תורניים בגולה, ירוטלים ת. ד. 92.